

ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΕΛΙΔΑ	ΘΕΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΠΕΤΕΙΟΣ
----------------	------	----------	--------------	------------	--------	--------	----------

Επιμήκυνση με μικρότερο επιτόκιο αλλά και όρους

Δέσμευση για δημοσιονομικό πλαίσιο με την ισχυρότερη δυνατή νομική βάση

Των **ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΑΟΥ** και **ΚΩΣΤΑ ΚΑΡΚΑΓΙΑΝΝΗ**

«**Ανάσσει**» για την ελληνική οικονομία, με σημαντικά ανταλλάγματα ωστόσο, εξασφάλισε ο κ. Γ. Παπανδρέου στη μαραθώνια έκτακτη Σύνοδο Κορυφής για το Σύμφωνο Ανταγωνιστικότητας. Εν αντιθέσει με την Ιρλανδία, η οποία δεν δέχθηκε να αλλάξει το φορολογικό της θεστώσ και δεν διασφάλισε καμία περικοπή, η Ελλάδα, τα ζημιώματα του Σαββάτου εξασφάλισε τα εξής:

Πρώτον, επιμήκυνση του χρόνου αποπληρωμής του δανείου των 110 δισ. ευρώ κατά μέσο όρο 7,5 χρόνια και με περίοδο χάριτος 3 έτη.

Δεύτερον, μείωση του επιτοκίου κατά μία ποσοστιαία μονάδα (από 5,8% στο 4,8%) και για τα 110 δισ. ευρώ του δα-

Τέλη Μαρτίου θα παρουσιαστεί το πλήρες πρόγραμμα των αποκρατικοποιήσεων, δήλωσε ο κ. Παπακωνσταντίνου.

νείου. Όπως τόνισε στη συνέντευξη που παραχώρησε στις 3 το πρωί (ώρα Ελλάδος) ο κ. Παπανδρέου, η Ελλάδα έτσι εξοικονομεί περίπου 6 δισ. ευρώ σε τοκοχρεολύσια.

Τρίτον, τη δυνατότητα απευθείας αγοράς κρατικών ομολόγων από τον μόνιμο μηχανισμό στήριξης.

Από την άλλη πλευρά, τα ανταλλάγματα που ζητούν οι εταίροι μας για τις σημαντικές διευκολύνσεις που παραχώρησαν αποτυπώνονται με σαφήνεια στο κείμενο συμπερασμάτων. Συγκεκριμένα, αναφέρεται ότι η Ελλάδα πρέπει «να συνεχίσει με αποφασιστικότητα τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, να αυξήσει την επιχειρησιακή ικανότητα για την εφαρμογή τους, να ολοκληρώσει πλήρως και ταχέως το πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων και αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας ύψους 50 δισ. ευρώ, το οποίο έχει ανακοινώσει και να εισάγει ένα αυστηρό και σταθερό δημοσιονομικό πλαίσιο με την ισχυρότερη δυνατή νομική βάση, η οποία θα αποφασιστεί από την ελληνική κυβέρνηση».

Ο πρωθυπουργός τόνισε ότι παρά την αρχική βούληση ορισμένων εταίρων, κυρίως των Γερμανών, να εισαχθεί πρόβλεψη για συνταγματικό φρένο του χρέους, η ελληνική πλευρά (και όχι μόνο) αρνήθηκε, με αποτέλεσμα να αφεθεί στα κράτη-μέλη ο τρόπος, που βάσει της εντομής τάξης κάθε χώρας, θα τεθεί περιορισμός στο ύψος του ελλειμμάτος και του δημοσίου χρέους.

Μετά το πέρας της συνέντευξης Τύ-

που, σε συζήτηση με δημοσιογράφους ο υπουργός Οικονομικών κ. Γ. Παπακωνσταντίνου τόνισε ότι το πλήρες πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων θα παρουσιαστεί στα τέλη Μαρτίου. Τότε, όπως τόνισε, αναμένεται να ανακοινωθούν και οι πρώτες απόψεις της κυβέρνησης για τον μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα (μετά το 2013).

Σε κάθε περίπτωση, η χθεσινή συνεδρίαση των χωρών της Ευρωζώνης μπορεί να κατέληξε σε μια κατ' αρχήν συμφωνία, ωστόσο οι τελικές αποφάσεις θα ληφθούν και θα επικυρωθούν στην επίσημη Σύνοδο της 25ης Μαρτίου. Μέχρι τότε, οι υπουργοί Οικονομικών της Ευρωζώνης θα αναλάβουν να καθορίσουν επακριβώς όποιες τεχνικές λεπτομέρειες απομένουν.

Η προχθεσινή Παρασκευή για τον κ. Παπανδρέου ξεκίνησε με μια γρήγορη συνάντηση με τον πρωθυπουργό της Ιρλανδίας κ. Εντα Κένι και συνεχίστηκε με τις δύο μαραθώνιες συνεδριάσεις των 27 της Ε.Ε. για τη Λιβύη και των 17 της Ευρωζώνης για το Πακέτο Ανταγωνιστικότητας. Ο πρωθυπουργός ταξίδεψε ως τις Βρυξέλλες, έχοντας τόνισε τις προηγούμενες ημέρες ότι η Ελλάδα δεν πρόκειται να συναινέσει σε τίποτε λιγότερο από τη συμφωνία για μια συνολική λύση, η οποία θα περιλαμβάνει και όλες εκείνες τις τεχνικές ρυθμίσεις που θα επιτρέψουν στην Ελλάδα να χειριστεί με ευνοϊκότερους όρους την αποπληρωμή των δανείων προς την τριόκη.

Ακόμη και κατά τη διάρκεια της διαπραγματεύσεως στενοί συνεργάτες του τόνιζαν ότι ο πρωθυπουργός δεν πρόκειται να συναινέσει σε τίποτε λιγότερο από μια «συνολική λύση». Ενδεικτικό της αβεβαιότητας που επικρατούσε στην ελληνική κυβέρνηση, ήταν η μετάδοση αντιφατικών μηνυμάτων σχετικά με το προσχέδιο που είχε ετοιμάσει ο κ. Χέρμαν Βαν Ρομπέι ενόψει των διαπραγματεύσεων. Παρότι δεν συνηθίζεται, αυτή τη φορά το προσχέδιο κρατήθηκε εκτός δημοσιότητας.

Αποτέλεσμα ήταν τρεις διαφορετικές πηγές από το εσωτερικό της κυβέρνησης (και μάλιστα στον στενό πυρήνα των συνεργατών του πρωθυπουργού) να μη συμφωνούν στο πραγματικό περιεχόμενο του προσχεδίου. Και οι τρεις πλευρές συμφωνούσαν ότι οι εταίροι ζητούσαν την αυστηρή εφαρμογή του Μνημονίου και το πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων. Ωστόσο, επικρατούσαν διαφορετικές απόψεις σχετικά με το συνταγματικό φρένο χρέους. Μια πηγή μετέδιδε ότι το συνταγματικό φρένο αφορά την Ελλάδα και μόνον. Δεύτερη πηγή διέψευθε την πληροφορία αυτή και μια τρίτη πηγή ανέφερε ότι το συνταγματικό φράφον στο χρέος αφορά μόνο τις χώρες οι οποίες βρίσκονται ήδη σε καθεστώς Μνημονίου (Ελλάδα, Ιρλανδία).

Οι βασικοί όροι του Συμφώνου Ανταγωνιστικότητας

Μισθοί
Σύνδεση μισθών και παραγωγικότητας, παρακολούθηση των μισθολογικών εξελίξεων στην Ευρωζώνη και σύγκριση μεταξύ κρατών-μελών. Ιδιαίτερα για τον δημόσιο τομέα προβλέπεται «πολιτική συγκράτησης μισθών». Ιδιαίτερο βάρος σε κράτη-μέλη με προβλήματα ανταγωνιστικότητας.

Συναξίματα
Τα συναξοδοτικά συστήματα και τα συστήματα κοινωνικών παροχών θα πρέπει να είναι βιώσιμα μακροπρόθεσμα. Σύνδεση ορίου ηλικίας συναξοδοτήσης με προσδόκιμο ζωής. Χώρες που αντιμετωπίζουν προβλήματα πρέπει να τα διορθώνουν εντός συγκεκριμένου χρονικού πλαισίου.

Δημοσιονομική ηλιθελία
Η συζήτηση για το αν θα πρέπει να προβλέπεται συνταγματική ή άλλη νομοθετική ρύθμιση για το έλλειμμα και το χρέος, ήταν από τα κεντρικά θέματα της προχθεσινής άτυπης Συνόδου Κορυφής.

Ανεχόλωση
Εφαρμογή της flexicurity στην αγορά εργασίας, μείωση της φορολόγησης της εργασίας και κάλυψη της απώλειας πόρων μέσω της φορολόγησης της κατανάλωσης.

Φορολογία
Εθελοντική εισαγωγή κοινής ενοποιημένης φορολογικής βάσης για επιχειρήσεις. Οι εναρμόνιση φορολογίας επιχειρήσεων.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

«Ναι» στην αγορά κρατικών ομολόγων

Του **αντιπροκρίτη** μας στις **ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ** **ΚΩΣΤΑ ΚΑΡΚΑΓΙΑΝΝΗ**

Σε μια αναπάντεχη συμφωνία όχι μόνο για το Σύμφωνο Ανταγωνιστικότητας, αλλά και για τον προσωρινό και τον μόνιμο μηχανισμό βοήθειας της Ευρωζώνης και τη μείωση του υπερβολικού χρέους στο πλαίσιο του Συμφώνου Σταθερότητας, κατέληξαν τα ζημειώματα του Σαββάτου οι αρχηγοί κρατών της Ευρωζώνης.

Πρόκειται για πολύ σημαντική εξέλιξη, αφού ενισχύονται σημαντικά το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (EFSF) και ο μόνιμος, από το 2013, Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας (ESM), που πλέον θα διαθέτουν τη δυνατότητα να αγοράζουν κρατικά ομόλογα από τις πρωτογενείς αγορές. Πρόκειται για το πρώτο βήμα προς την κατεύθυνση της Οικονομικής Ένωσης και την ενίσχυση της σταθερότητας της Ευρωζώνης βραχυπρόθεσμα αλλά και μακροπρόθεσμα, γεγονός που ελπίζεται ότι θα καθιστάσει τις αγορές.

Τα διαθέσιμα κεφάλαια του EFSF θα αυξηθούν από περίπου 250 δισ. ευρώ σε 440 δισ. ευρώ και ο ESM θα διαθέτει ευρωπαϊκά κεφάλαια ύψους 500 δισ. ευρώ και 250 δισ. ευρώ από το Διεθνές

Νομισματικό Ταμείο. Η μεγάλη έκπληξη είναι ότι οι ηγέτες συμφώνησαν ώστε οι δύο μηχανισμοί να παρεμβαίνουν στις αγορές κρατικών ομολόγων, αγοράζοντας κρατικά ομόλογα απευθείας από τα μέλη που αντιμετωπίζουν σοβαρή δυσκολία να απελευθερώσουν χρήματα από τις αγορές. Οι λεπτομέρειες για τους ακριβείς όρους παρέμβασης των δύο μηχανισμών θα

Πρώτο βήμα προς την κατεύθυνση της Οικονομικής Ένωσης η ενίσχυση των δύο μηχανισμών.

καθοριστούν από τους υπουργούς Οικονομικών της Ευρωζώνης τις επόμενες εβδομάδες.

Ο μόνιμος μηχανισμός θα παρέχει οικονομική βοήθεια όταν ζητείται από κράτος-μέλος της Ευρωζώνης «και όταν τέτοια παρέμβαση θεωρείται απαραίτητη για τη διαβύλαξη της σταθερότητας συνολικά της Ευρωζώνης». Η απόφαση για τη χορήγηση βοήθειας θα λαμβάνεται με ομοφωνία από το Eurogroup υπό την προϋπό-

θεση ότι θα συμφωνείται μακροοικονομικό πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής υπό αυστηρούς όρους (Μνημόνιο). Η αγορά κρατικών ομολόγων θα αφορά μόνο κράτη-μέλη που έχουν υπογράψει Μνημόνιο.

Η αποδοχή του Συμφώνου Ανταγωνιστικότητας ήταν ρητή απαίτηση της κ. Μέρκελ προκειμένου να συναινέσει στην ενίσχυση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (EFSF). Πρόκειται ουσιαστικά για το πρώτο βήμα που θα επιτρέψει την ολοκλήρωση της σημαντικότερης διαπραγματεύσεως στην ιστορία της Ευρωζώνης. Πλέον η πολιτική για μισθούς και συντάξεις θα καθορίζεται από κοινού στις Βρυξέλλες από τους αρχηγούς κρατών της Ευρωζώνης. Τα κράτη-μέλη θα αναλαμβάνουν συγκεκριμένες δεσμεύσεις, διαφορετικές ανάλογα με την περίπτωση, τις οποίες θα πρέπει να εφαρμόσουν. Ο έλεγχος της εφαρμογής θα γίνεται μία φορά τον χρόνο από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο με βάση έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Οι πρώτοι στόχοι θα πρέπει να καθοριστούν μέχρι τις 25 Μαρτίου. Ιδιαίτερο βάρος θα δίνεται στη μισθολογική πολιτική και τη βιωσιμότητα των συναξοδοτικών συστημάτων. Ει-

δικότερα για τους μισθούς θα προβλέπεται σύνδεση της μισθολογικής εξέλιξης με την παραγωγικότητα. Θα παρακολουθείται η εξέλιξη των δύο μεγεθών συνολικά για κάθε οικονομία, αλλά και για κάθε τομέα χωριστά. Οι εξελίξεις στους μισθούς θα συγκρίνονται με τις εξελίξεις σε άλλες χώρες της Ευρωζώνης και τους κριτικούς εμπορικούς εταίρους κάθε κράτους-μέλους.

Ειδική μνεία γίνεται για τους μισθούς στον δημόσιο τομέα, όπου αναφέρεται ότι πρέπει να υπάρξει συγκράτηση των μισθών. Ειδικά για χώρες με μεγάλα προβλήματα ανταγωνιστικότητας, όπως η Ελλάδα, θα απαιτούνται συγκεκριμένα μέτρα εντός ορισμένου χρόνου. Τα συναξοδοτικά συστήματα θα πρέπει να είναι βιώσιμα μακροπρόθεσμα, ενώ υπάρχει ρητή σύνδεση μεταξύ του ορίου ηλικίας συναξοδοτήσεως και των δημογραφικών εξελίξεων (προσδόκιμο ζωής γεγονός που αναμένεται να οδηγήσει σε σταδιακή αύξηση του ορίου ηλικίας συναξοδοτήσεως).

Στην Ελλάδα έχει εξασφαλιστεί βιωσιμότητα του συστήματος μετά τη μεταρρύθμιση του περασμένου καλοκαιριού, ενώ εκκρεμούν ακόμη τα επικουρικά ταμεία.

Καθορίζονται με νόμο ανώτατα όρια σε έλλειμμα και χρέος

Ειδική μνεία γίνεται στο κομμάτι της ενίσχυσης της δημοσιονομικής πειθαρχίας. Τα κράτη-μέλη της Ευρωζώνης θα κληθούν να ψηφίσουν τον ερχόμενο χρόνο νόμους με τους οποίους θα καθορίζονται ανώτατα όρια για έλλειμμα και χρέος. Η ελληνική πλευρά υποστηρίζει ότι η αρχική πρόταση για νομοθετική κατοχύρωση αυτής της πειθαρχίας, τελικώς δεν πέρασε και με δική της αντίδραση. Αυτό το οποίο τελικώς έγινε ήταν να οριστεί ότι για κάθε χώρα-μέλος θα υπάρχει διαφορετική, κατά περίπτωση, νομοθετική πρόβλεψη. Θα πρέπει πάντως να σημειωθεί ότι το ανώτατο όριο για το έλλειμμα είναι 3% του ΑΕΠ και για το χρέος 60% του ΑΕΠ, όπως ορίζεται από το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης.

Δύο αλλαγές στο Σύμφωνο Ανταγωνιστικότητας σε σχέση με τις αρχικές γερμανικές προτάσεις είναι ότι δεν επιδιώκεται εναρμόνιση της φορολογίας επιχειρήσεων, ενώ υπάρχουν και προβλέψεις για την ενίσχυση της απασχόλησης.

Πρωτεύεται η εθελοντική υιοθέτηση κοινής ενοποιημένης φορολογικής βάσης για τις επιχειρήσεις. Παράλληλα, επιδιώκονται η μείωση της φορολόγησης της εργασίας και η κάλυψη

της απώλειας πόρων από την υψηλότερη φορολόγηση της κατανάλωσης. Θα καταργούνται μέτρα προώθησης συναξοδοτήσεως, ενώ θα προωθηθεί η flexicurity στην αγορά εργασίας.

Η Ιρλανδία
Παρά την ευτυχή κατάληξη, η διαπραγμάτευση της Παρασκευής ούτε εύκολη ήταν ούτε ολοκληρώθηκε. Ο νέ-

Με άδεια χέρια έφυγε η Ιρλανδία, μετά την άρνησή της να αυξήσει τη φορολογία των επιχειρήσεων.

ος Ιρλανδός πρωθυπουργός κ. Εντα Κένι είδε τις απαιτήσεις του για μείωση του επιτοκίου δανεισμού να απορρίπτονται από τους εταίρους, ενώ σύμφωνα με πληροφορίες υπήρξε και έντονος διαξιφισμός με τον Γάλλο πρόεδρο κ. Νικολά Σαρκοζί.

Το αποτέλεσμα ήταν ότι η Ιρλανδία δεν απέσπασε τη μείωση του επιτοκίου και θα πρέπει να διαπραγματευτεί σκληρά μέχρι τις 25 Μαρτίου. Προ-

Ικανοποιημένος από τα αποτελέσματα της έκτακτης Συνόδου Κορυφής εμφανίστηκε ο πρωθυπουργός κ. Γ. Παπανδρέου.

Συνεδριάζει αύριο και το ΔΝΤ για το δάνειο

Την εκταμίευση της τέταρτης δόσης των 4,1 δισ. ευρώ θα εγκρίνει στην αυριανή συνεδρίασή του το Δ.Σ. του ΔΝΤ. Κατά την ενημέρωση που θα κάνει ο Πόουλ Τόμσεν, θα επισημάνει την πρόοδο που έχει επιτευχθεί, τις καθυστερήσεις που σημειώνονται, αλλά και τη σημασία των απαιτήσεων της Ε.Ε. στις 25 Μαρτίου, καθώς το Ταμείο αναμένει τις Βρυξέλλες για να προχωρήσει στην επιμήκυνση του χρόνου αποπληρωμής του δανείου προς την Ελλάδα. Παράλληλα, προκαλεί ανησυχία και ενόχληση η αναβλητικότητα σε ό,τι αφορά την ενδυνάμωση του τραπεζικού τομέα. Στο Ταμείο τάσσονται υπέρ των εγκυρίων συγχωνεύσεων ή συνεργασιών με ξένες τράπεζες ώστε να απεξαρτηθεί το ελληνικό τραπεζικό σύστημα από τη χρηματοδότηση της ΕΚΤ που δεν θα συνεχίζεται επί άπειρον. Σημειώνουν ότι «το Ταμείο δεν έχει προτιμήσεις σε ό,τι αφορά συγκεκριμένες προτάσεις εξαγοράς ή συγχωνεύσεων», αλλά προσθέτουν ότι αυτές κρίνονται αναγκαίες για να παραμείνουν οι τράπεζες ανταγωνιστικές και να διατηρήσουν την αναγκαία ρευστότητα.

Πέρα από τις δόσεις από το ΔΝΤ και την Ε.Ε., η Ελλάδα προβλέπει και στη στήριξη των Ελληνοαμερικανών, καθώς προχωρά η διαδικασία για την έκδοση του λεγόμενου ομολόγου της διασποράς που θα είναι διάρκειας 3 έως 10 ετών, με επιτόκιο γύρω στο 5% και θα έχει στόχο την άντληση μέχρι και 5 δισ. δολαρίων.

Ανάλογη έκδοση θα γίνει και σε άλλες χώρες, όπου υπάρχει έντονο το ομογενειακό στοιχείο, όπως, για παράδειγμα, στην Αυστραλία.

ΑΘ. ΕΛΛΑΣ

λικά τα πράγματα εξελίχθηκαν διαφορετικά. Η άκαμπτη στάση του κ. Κένι, που σύμφωνα με παρατηρητές οφείλεται σε απειρία, μάλλον βοήθησε την Ελλάδα να ολοκληρώσει τη δική της συμφωνία γρηγορότερα και μια μικρά συνεδρίαση να φτάσει σε αίσιο τέλος. Τώρα η Ιρλανδία θα πρέπει να παλέψει για τη μείωση του επιτοκίου δανεισμού μέχρι τις 25 Μαρτίου.

Η ΕΚΤ
Το δεύτερο «θύμα» της βραδιάς ήταν μάλλον αδικώς η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Ο διοικητής της κ. Ζαν-Κλοντ Τρισέ προσήλθε στις Βρυξέλλες, ζητώντας επίμονα τα κράτη-μέλη να αγοράσουν τα ύψους 77 δισ. ευρώ κρατικά ομόλογα της Ελλάδας, της Ιρλανδίας και της Πορτογαλίας που αγοράζει τους τελευταίους δέκα μήνες η ΕΚΤ από τις δευτερογενείς αγορές.

Ωστόσο, Γαλλία και Γερμανία επεμείναν μέχρι τέλους ότι το EFSF δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να αγοράσει ομόλογα από τη δευτερογενή αγορά. Κατά την άποψη τους μια τέτοια κίνηση θα δέσμευε μεγάλο αριθμό από τα κεφάλαια του EFSF. Η κ. Μέρκελ αναφερόμενη στην απόφαση δήλωσε ότι «δεν θα έχει μεγάλη επίδραση».

ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΕΛΙΔΑ	ΘΕΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΠΕΤΕΙΟΣ
----------------	------	----------	--------------	------------	--------	--------	----------

Ο λογαριασμός μετά τη Σύνοδο Κορυφής

Οι συνέπειες και το κόστος για την ελληνική οικονομία από την απόφαση της Ε. Ε. να διευκολύνει τη χώρα για να εξυπηρετήσει το χρέος της

Των **ΒΑΣΙΛΗ ΖΗΡΑ, ΣΩΤΗΡΗ ΝΙΚΑ**

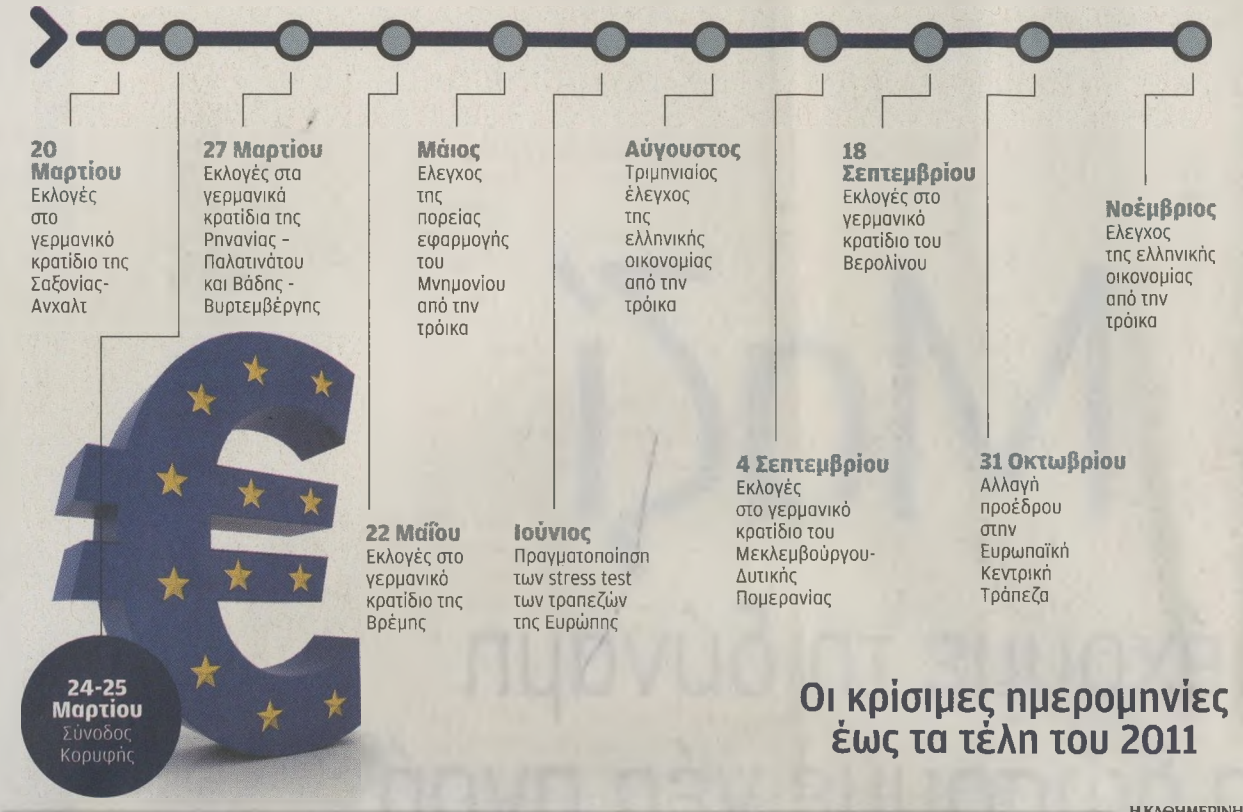
Εμμένει η Ευρώπη -και ιδίως η Γερμανία- στη θέση της ότι για να παράσχει διευκολύνσεις στην εξυπηρέτηση του ελληνικού χρέους, η κυβέρνηση θα πρέπει να προχωρήσει σε ένα ευρύ πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων, που δεν θα αποκλείει και την πώληση περιουσιακών στοιχείων.

Ο στόχος που συμφωνήθηκε με την τρόικα, για έσοδα της τάξης των 50 δισ. ευρώ από το πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων έως το 2015, θα πρέπει να θεωρείται η «βάση» του προγράμματος και όχι το «ταβάνι». Αλλωστε, στο αρχικό κείμενο του Μνημονίου, πριν ζητήσει η ελληνική πλευρά να αλλάξει, αναφέρονταν αποκρατικοποιήσεις «τουλάχιστον (at least) 50 δισ. ευρώ». Παράλληλα, οι δανειστές μας ζητούν πιστή εφαρμογή του Μνημονίου που θα ελέγχεται πολύ αυστηρά, χωρίς την παραμικρή δυνατότητα παρεκκλίσεων.

Ο λόγος που η Ευρωζώνη επιμένει στις δύο παραπάνω προϋποθέσεις είναι ότι βλέπει πως δεν υπάρχει άλλος δρόμος για να ξεφύγει η Ελλάδα από την κρίση χρέους στην οποία έχει περιέλθει. Οποια απόφαση και αν ληφθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο για τη διευκόλυνση της αποπληρωμής του ελληνικού χρέους (μείωση επιτοκίων, επιμύκνση αποπληρωμής των 110 δισ. ευρώ, αγορά ομολόγων από το EFSF) δεν μπορεί να επιλύσει από μόνη της το πρόβλημα.

Δεσμεύσεις

Επί της ουσίας, η Ευρώπη «ζητεί» από την Ελλάδα να προχωρήσει σε μείωση του ύψους του χρέους της (μέσω αποκρατικοποιήσεων) και ταυτόχρονα στην παραγωγή πρωτογενών πλεονασμάτων, για να αντιστραφεί η δυναμική του χρέους και από αυξητική να γίνει πτωτική (με την εφαρμογή

Το παρασκήνιο της συνεδρίασης και οι αποκαλυπτικοί διάλογοι...

Παρά τη σαφή διάθεση των Ευρωπαίων να υπερβούν τις προσδοκίες, η διαπραγμάτευση της Παρασκευής ήταν δύσκολη. Στο αρχικό κείμενο η Ελλάδα ε-καλείτο να κατοχυρώσει συνταγματικά το «φρένο χρέους». Τελικά, δέχθηκαν να εφαρμοστεί και στη χώρα μας με νόμο. Εξετάζεται το ενδεχόμενο να ζητήσει η κυβέρνηση να ψηφιστεί ο νόμος με ενισχυμένη πλειοψηφία, ώστε να θέσει την αξιωματική αντιπολίτευση προ των ευθυνών της.

Αλλο σημείο αντιπαράθεσης ήταν η μείωση του επιτοκίου. Η Ελλάδα ζήτησε μείωση 1,5 - 2,0 μονάδων, ενώ η Ολλανδία επέμενε να μην ξεπερνά τις 0,5 - 0,7 μονάδες. Τελικά, βρέθηκε η μέση λύση της μιας μονάδας. Ενδεικτικό του ότι οι ισχυροί της Ευρώπης δεν θα έδιναν τίποτα χωρίς ανταλλάγματα και δεσμεύσεις είναι η αντιμετώπιση της Ιρλανδίας. Ο Νικόλα Σαρκοζί ξεκαθάρισε στον Ιρλανδό πρωθυπουργό Εντα Κένι ότι εάν δεν δεχθεί αύξηση του φορολογικού συντελεστή των επιχειρήσεων δεν θα πάρει τίποτα. Ο κ.

Κένι επικαλέσθηκε την ισχυρή εντολή που πήρε στις πρόσφατες εκλογές για διαπραγμάτευση του επιτοκίου χωρίς αύξηση του συντελεστή. «Ποιος σου είπε να δεσμευθείς για μείωση επιτοκίου;» του αντέτεινε η κ. Μέρκελ. Ακόμη και ο πρόεδρος της ΕΚΤ Ζαν Κλοντ Τρισέ βρέθηκε αντιμέτωπος με το κατηγορηματικό «όχι» του Νικόλα Σαρκοζί όταν ζήτησε να αναλάβει το EFSF την αγορά ομολόγων από τη δευτερογενή αγορά. «Συνέχισε να κάνεις τη δουλειά σου», του είπε ο Γάλλος πρόεδρος.

Οι τρεις στόχοι της Αγκελα Μέρκελ

Η **Γερμανίδα** καγκελάρια κ. Αγκελα Μέρκελ πήγε στη Σύνοδο Κορυφής της Παρασκευής αποφασισμένη να πάρει όσα περισσότερα μπορούσε και να δώσει τα λιγότερα δυνατά ανταλλάγματα. Η πίεση που αντιμετωπίζει στο εσωτερικό της Γερμανίας, αλλά και από τους βουλευτές του κυβερνητικού συνασπισμού είναι μεγάλη, καθώς η κοινή γνώμη παραμένει μέχρι και σήμερα τελείως αντίθετη με οποιαδήποτε περαιτέρω βοήθεια προς την περιφέρεια της Ευρωζώνης.

Οι περισσότεροι εκτιμούν ότι το νέο Σύμφωνο έχει ως βασικό στόχο να κατευνάσει τον θυμό των Γερμανών

Οι δύο κρίσιμες εκλογικές αναμετρήσεις στις 27 Μαρτίου αναγκάζουν τη Γερμανίδα καγκελάρια να ισορροπήσει σκληρή στάση.

ψηφοφόρων και να τους πείσει ότι οι υπόλοιποι Ευρωπαίοι θα εφαρμόσουν τις οικονομικές αρχές που η ίδια η Γερμανία εφαρμόζει. Βασικούς στόχους της κ. Μέρκελ ήταν να δώσει το δυνατόν λιγότερα για την ενίσχυση του προσωρινού Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Μέχρι την Παρασκευή το Βερολίνο κρατούσε κλειστά τα χαρτιά του, αλλά ζημειώματα Σαρβάτου τα άνοιξε, προσφέροντας μια «ψήφο εμπιστοσύνης», αφού πρώτα διασφάλισε ό, τι επιθυμούσε.

Το αντίτιμο που απαιτούσε η κ. Μέρκελ από τους εταίρους της, δηλαδή η παραχώρηση δικαιωμάτων που μέχρι σήμερα είναι αποκλειστική αρμοδιότητα των κρατών-μελών, ήταν μεγάλο κέρδος. Το Βερολίνο δεν μπόρεσε να αποσπαστεί από την ουσιαστική ενίσχυση του Τα-

μείου μέσω της δυνατότητας να αγοράζει κρατικά ομόλογα. Ο άλλος στόχος της κ. Μέρκελ ήταν ο μόνιμος Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας να είναι αρκετά άκαμπτος. Δηλαδή να χρησιμοποιείται μόνο ως ύστατο καταφύγιο και μόνο όταν κρίνεται ότι απειλείται ολόκληρη η Ευρωζώνη.

Το τελικό συμπέρασμα; Ήταν σαφές ότι η κ. Μέρκελ στο πλαίσιο της διαπραγμάτευσης θα αναγκαζόταν να κάνει και παραχωρήσεις.

Αντιδράσεις στην Ελλάδα

Στο μεταξύ, στην Αθήνα στελέχη της Ν. Δ. χαρακτήριζαν ως «απόλυτη δικαίωση των θέσεών της» την επιτευχθείσα επιμύκνση του χρέους και τη μείωση των επιτοκίων, σχολιάζοντας ότι οι «συντηρητικοί» ηγέτες με τους οποίους διαβουλευτόταν ο κ. Αντ. Σαμαράς απεδείχθη ότι δεν ήταν εντέλει τόσο άτεγκτοι όσο ήθελε να τους εμφανίζει ο κ. Παπανδρέου. Δικαίωση χαρακτήριζαν και την υποχρέωση της χώρας να αξιοποιήσει τη δημόσια περιουσία, υποστηρίζοντας ότι χάθηκε από την κυβέρνηση ένας χρόνος. Επισημώς πάντως η Ν. Δ. επιφυλασσόταν να λάβει θέση αφού γίνει γνωστό το τελικό κείμενο των συμφωνημάτων.

«Αντιδραστικότητα» συμφωνία που θα επιφέρει νέα σαρωτικά μέτρα» ήταν το σχόλιο για τη συμφωνία της κ. Αλ. Παπαρήγα, δικαίωση των θέσεών του χαρακτήρισε τις αποφάσεις ο ΛΑΟΣ, αξιωνοντας ανασχηματισμό, ανήσυχος για το «ξεπούλημα της δημόσιας περιουσίας» δήλωσε ο κ. Αλ. Τσίπρας, ενώ ο κ. Φ. Κουβέλης παραδέχθηκε ότι οι αποφάσεις ήταν «θετική εξέλιξη». Η κ. Ντόρα Μπακογιάννη, τέλος, χαρακτήρισε την απόφαση δικαίωση της, θεωρώντας παράλληλα επιτακτική την ανάγκη τα ανταλλάγματά της να λάβουν την αυξημένη έγκριση της Βουλής (180 ψήφους).

Οι πρωταγωνιστές της Συνόδου

Αγκελα Μέρκελ
καγκελάρια της Γερμανίας

Πρωθεί το Σύμφωνο Ανταγωνιστικότητας, που μεταξύ άλλων προβλέπει τη νομική κατοχύρωση του φρένου στο χρέος. Προκειμένου να το επιβάλλει, είναι διατεθειμένη να συζητήσει τη μείωση του επιτοκίου δανεισμού Ιρλανδίας και Ελλάδας.

Εντα Κένι
πρωθυπουργός της Ιρλανδίας

Ζητεί τη μείωση του επιτοκίου του δανείου της χώρας του από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (EFSF). Ενώ αντίθετα στις προβλέψεις του Συμφώνου Ανταγωνιστικότητας για την εναρμόνιση της φορολογίας.

Ολι Ρέν
επίτροπος Νομισματικών και Οικονομικών Υποθέσεων

Υπόσκαται τον έλεγχο του κόστους εργασίας ανά μονάδα παραγόμενου προϊόντος από την Επιτροπή, αλλά επίσης υποστηρίζει τη μείωση του επιτοκίου δανεισμού Ελλάδας και Ιρλανδίας και την ανάγκη μεγαλύτερης αποτελεσματικότητας του EFSF.

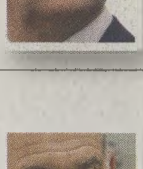
Νικόλα Σαρκοζί
πρόεδρος της Γαλλίας

Προβάλλει ως στενός σύμμαχος της Γερμανίας, καθώς μαζί παρουσίασαν το Σύμφωνο Ανταγωνιστικότητας, τονίζοντας την ανάγκη σύγκλησης των οικονομικών των κρατών-μελών. Σε αντίθεση με τη Γερμανία, ωστόσο, έχει ταχθεί υπέρ της αγοράς ομολόγων από το EFSF.

Ζοζέ Μπαρόζο
πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Εχει παρουσιάσει μια πιόπτερη εκδοχή του Συμφώνου Ανταγωνιστικότητας, στην οποία συμφωνούν αρκετά κράτη-μέλη. Υποστηρίζει την προσπάθεια της Πορτογαλίας να μείνει έξω από τον μηχανισμό στήριξης.

Γιώργος Παπανδρέου
πρωθυπουργός της Ελλάδας

προσέρχεται στις διαπραγματεύσεις με αίτημα την επιμύκνση της αποπληρωμής του χρέους, τη μείωση των επιτοκίων και την αγορά ομολόγων από το EFSF, στο πλαίσιο μιας συνολικής λύσης που περιλαμβάνει και το Σύμφωνο Ανταγωνιστικότητας.

Μνημονίου). Στο πλαίσιο αυτό:

1. Η κυβέρνηση δεσμεύεται ότι θα προχωρήσει στην υλοποίηση του πλέον φιλόδοξου προγράμματος αποκρατικοποιήσεων. Αυτή τη στιγμή, το υπουργείο Οικονομικών βρίσκεται σε διαδικοασία πρόσληψης συμβούλων τόσο για το πώς θα αξιοποιηθεί η ακίνητη περιουσία όσο και για τα υπόλοιπα projects.

Ωστόσο, για να επιτευχθεί ο στόχος των 50 δισ. ευρώ, η κυβέρνηση θα πρέπει να επανεξετάσει τη στάση της στο ζήτημα της μη πώλησης περιουσιακών στοιχείων (κυρίως ακινήτων). Σε δια-

Η Ευρώπη «ζητεί» από την Ελλάδα να προχωρήσει σε μείωση του χρέους της (μέσω αποκρατικοποιήσεων) και ταυτόχρονα στην παραγωγή πρωτογενών πλεονασμάτων.

φορητική περίπτωση, η επίτευξη του δύσκολου ούτως ή άλλως στόχου καθίσταται ανέφικτη.

Η είσπραξη 50 δισ. ευρώ, που θα μειώσει ισόποσα ή και παραπάνω, δηλαδή κατά 20 μονάδες του ΑΕΠ, το χρέος, θα ήταν μια σημαντική ανακούφιση.

2. Το να μειωθεί, όμως, το ύψος του χρέους δεν αρκεί. Θα πρέπει να εξασφαλιστεί ότι δεν θα πάρει πάλι την ανιούσα. Αυτό θα γίνει μέσω της εφαρμογής του Μνημονίου, που προβλέπει τη δημιουργία πρωτογενών πλεονασμάτων από το 2012. Βέβαια, οι αποκλίσεις που ήδη καταγράφονται στον προϋπολογισμό του 2011 έχουν ανησυχήσει την τρόικα και για τον λόγο αυτόν -σύμφωνα με πληροφορίες- επισημειώνονται και θα εφαρμοστούν α-

πό φέτος μέτρα που προβλεπόταν να υλοποιηθούν στο πλαίσιο του δημοσιονομικού προγράμματος 2012 - 2015.

Περιορισμός του κράτους

Δεδομένου ότι στο σκέλος των εξόδων έχει αποδειχθεί ότι έ- μέτρα και αν ληφθούν δεν αποδίδουν τα προσδοκώμενα αποτελέσματα, αλλά και ότι για να λειτουργήσει ο φοροεισπρακτικός μηχανισμός θα πάρει πολύ χρόνο, οδηγούμαστε αναπόφευκτα στον περαιτέρω περιορισμό του κράτους.

Αυτό σημαίνει νέες μειώσεις δαπανών, κυρίως στον ευρύτερο δημόσιο τομέα (ΔΕΚΟ, νοσοκομεία, ασφαλιστικά Ταμεία, ΟΤΑ, πανεπιστήμια κ.λπ.). Είναι πιθανό, δηλαδή, εντός του 2011 να προχωρήσουν μειώσεις σε κοινωνικές παροχές (με εφαρμογή εισοδηματικών κριτηρίων), νέες περικοπές σε λειτουργικές δαπάνες, μισθολογικές παρεμβάσεις (το νέο ενιαίο μισθολόγιο θα εφαρμοστεί από τον Ιούλιο), ενώ στο «συρτάρι» υπάρχουν πάντα και οι απολύσεις στον ευρύτερο τομέα του Δημοσίου.

Όλα αυτά ζητούνται ως αποτέλεσμα των διευκολύνσεων που δίνει η Ευρώπη στην Ελλάδα για να εξυπηρετήσει το χρέος της, με σημαντικότερο την αγορά ομολόγων από την πρωτογενή αγορά. Το 2012 οι δανειακές ανάγκες είναι 66 δισ. ευρώ. Από την τρόικα θα πάρουμε 25 δισ. ευρώ. Ένα άλλο μέρος, περίπου 15 δισ., θα καλυφθεί με έντοκα. Τα υπόλοιπα 25 δισ. εάν δεν έχουν ανοίξει οι αγορές θα μπορούμε πλέον να τα δανειστούμε μέσω του EFSF. Μηνδενίζεται με άλλα λόγια η πιθανότητα χρεοκοπίας, υπό την προϋπόθεση ωστόσο ότι θα τηρηθεί απαρέγκλιτα το Μνημόνιο και το πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων. Αυτό θα ελέγχεται από το Eurogroup κάθε φορά που θα υποβάλλεται αίτημα για αγορά ελληνικών ομολόγων.

Οι ΗΠΑ ζητούν στήριξη της Ελλάδας

Του **ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΕΛΛΙΣ**

Τον γνώριμο ρόλο του υποστηρικτή της Ελλάδας ενώπιον των Γερμανών ανέλαβε για άλλη μία φορά ο Αμερικανός υπουργός Οικονομικών, Τίμοθι Γκάιτνερ, στο πλαίσιο της ενθάρρυνσης από την κυβέρνηση Ουπάμα μιας πιο αποτελεσματικής διαχείρισης της κρίσης στην Ευρωζώνη ώστε να αποφευχθεί ενδεχόμενη επέκτασή της στην αμερικανική και την παγκόσμια οικονομία.

Ο κ. Γκάιτνερ, ο οποίος διατηρεί διαύλους επικοινωνίας με τον Έλληνα ομόλογό του Γιώργο Παπακωνσταντίνου, έχει επανειλημμένα ταχθεί υπέρ της στήριξης της Ελλάδας και στους κόλπους του ΔΝΤ, του οποίου οι ΗΠΑ είναι ο μεγαλύτερος μέτοχος με 17% των ψήφων. Ανάλογη παρέμβαση είχε κάνει και την περασμένη άνοιξη όταν η Γερμανία και η Ε.Ε. κωλυσιεργούσαν. Σε συναντήσεις με τους κ. Στρος-Καν, Τρισέ και Ρέν, τον Απρίλιο του 2010, είχε επισημάνει την «αυξημένη αίσθηση του επειγόντος» ανταποκρινόμενος θετικά στις ελληνικές εκκλήσεις. Ο κ. Παπακωνσταντίνου είχε τότε υπογράμμιση τη σημασία της «σαφούς επιθυμίας των ΗΠΑ να υποστηρίξουν όλες τις προσπάθειες που καταβάλλονται για ταχεία ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων», κάτι που έγινε και απετράπη η χρεοκοπία της Ελλάδας.

Τώρα, λίγο πριν από την κρίσιμη σύνοδο κορυφής της Ε.Ε., στις 25 Μαρτίου, ο Αμερικανός υπουργός Οικονομικών επανέλαβε ασκώντας ανάλογες πιέσεις. Την περασμένη Τρίτη συναντήθηκε με τους υπουργούς Οικονομικών και Οικονομίας της Γερμανίας και τους προέδρους της Bundesbank και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, και διημήνυσε ότι πρέπει να στηριχθούν η Ελλάδα και η Ιρλανδία και

να υπάρξει πειστική συνολική ρύθμιση που θα συνδυάζει την απαίτηση του Βερολίνου για δημοσιονομική εξυγίανση με μια «προσεκτικά σχεδιασμένη βοήθεια» που θα θωρακίσει τις χώρες του ευρωπαϊκού Νότου που βρίσκονται στη δίνη των αγώνων. «Οι Ευρωπαίοι ηγέτες (...) θα πράξουν ό,τι είναι απαραίτητο για να στηρίξουν το ευρώ και να διασφαλίσουν ότι οι μεταρρυθμίσεις που εφαρμόζονται στις ευρωπαϊκές οικονομίες θα αποδώσουν», εκτίμησε ο κ. Γκάιτνερ μετά τη συνάντησή του με τον κ. Σόιμπλε. Ταυτόχρονα, κατέστησε σαφές ότι η συνολική λύση προφανώς θα περιλαμβάνει

Παρέμβαση του Αμερικανού υπ. Οικονομικών Τίμοθι Γκάιτνερ στους Γερμανούς για μια πιο αποτελεσματική διαχείριση της κρίσης στην Ευρωζώνη.

και αυστηρούς όρους και δεσμεύσεις για τις χώρες που θα επωφεληθούν από τις διευκολύνσεις, που αναμένεται να είναι η επιμύκνση του χρόνου αποπληρωμής των δανείων που έχουν λάβει και η μείωση των επιτοκίων, ενδεχομένως ακόμη και η δυνατότητα επαναγοράς ομολόγων τους.

Πάντως, οι κινήσεις στήριξης της Ελλάδας από ΗΠΑ ήταν πολλές το τελευταίο διάστημα, ενώ στο ίδιο πνεύμα κινήθηκε πριν από δέκα ημέρες, επισκεπτόμενος την Αθήνα, ο βοηθός υπουργός Εξωτερικών, Φιλ Γκόντοντ, ο οποίος εξέφρασε την υποστήριξη των ΗΠΑ στα «δύσκολα και θαρραλέα βήματα» της ελληνικής κυβέρνησης, τα οποία χαρακτήρισε «αναγκαία» για να ορθοποδήσει η ελληνική οικονομία.

BREITLING
1884

INSTRUMENTS FOR PROFESSIONALS™

PURE BREITLING

The Navitimer

EUR 4610,-*

ATHINA ORA

Βαλαωρίτου 17

Αθήνα, Σύνταγμα 106 71

Τηλ.: 210 - 36 10 293

www.athinaora.com